

ERITYISOPETUKSEN STRATEGIA

LAIHIAN KUNTA 2021

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	3
2. ERITYISOPETUKSEN TAUSTAA	3
2.1. KÄSITE	3
2.2. ERITYISOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN	4
2.3. KENTÄN KUVAUS LV. 2021-2022	5
3. ERITYISOPETUKSEN JOHTAMINEN JA KOORDINOINTI	6
4. ERITYISOPETUKSEN RESURSSI LUKUVUONNA 2021-2022	7
4.1. KOULUNKÄYNNINOHJAAJAT JA HENKILÖKOHTAISET AVUSTAJAT	8
5. OPPILAAK KOUKUNKÄYNTIÄ JA OPPIMISTA TUKEVAT MUUT PALVELUT	10
5.1. NEPSY	10
5.2. TERAPEUTIT	10
5.3. ERITYISOPETTAJAN TOIMENKUVA JA OSA-AIKAINEN ERITYISOPETUS LAIHIALLA	10
6. PIENLUOKKAOPETUS LAIHIALLA	12
6.1. PIENLUOKALLE SIIRTYMINEN JA SIELLÄ OPISKELU	13
7. ERITYISOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN TULEVINA VUOSINA JA RESURSSIT	14
8. LIITE 1. TUEN PORTAAT JA TUKIKEINOJEN TARKASTUSLISTA	16

1. Johdanto

Tässä strategiassa käsitellään erityisopetuksen järjestämistä Laihian kunnan varhaiskasvatus- ja opetuspalveluissa. Strategia perustuu lukuvuoden 2021-2021 resurssitilanteeseen ja opetusjärjestelyihin. Suunnitelmassa kuvataan erityisen tuen järjestämisen periaatteet sekä luodaan erityisopetuksen suuntaviivat tulevaisuuteen.

Erityisopetuksen strategiatyön tarkoituksena on luoda malli, miten Laihialla tuetaan oppilaan oppimista ja koulunkäyntiä. Samalla linjataan, miten tuki resursoidaan ja järjestetään niin, että se ulottuu varhaiskasvatuksesta lukioon saakka. Tuki tulee järjestää mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja mahdollisimman lähellä lapsen omaa oppimisympäristöä. Useissa eri yksiköissä toimiva esi- ja perusopetus pyrkii tarjoamaan yhtäläiset mahdollisuudet koulunkäynnin ja oppimiseen tukeen riippumatta oppilaan asuinpaikasta.

Kokonaisuudessaan lapsen tuki muodostuu eri toimialojen monialaisesta osaamisesta ja tuesta. Moniammatillista konsultatiivista otetta ollaan Laihialla kehittämässä niin erityisopetuksessa kuin moniammatillisessa kentässäkin. *Tätä tukee Laihian mukanaolo OKM:n hankkeessa "Kolmiportainen tuki ja inklusion kehittäminen" sekä kevään 2021 VIP-verkoston "Konsultatiivinen työn kehittäminen -koulutusjakso.*

Opetussuunnitelmiin on kirjattu kolmiportaisen tuen vaiheet ja tuen portailla siirtyminen. Näitä prosesseja ei tässä asiakirjassa toisteta.

Tätä asiakirjaa on valmisteltu erikseen ja yhdessä erityisluokanopettajien, laaja-alaisten erityisopettajien, rehtorien ja esiopetuksen edustajien kanssa. Monia rakentavia keskusteluja on käyty näillä foorumeilla ja niiden pohjalta on noussut koulutustarpeita sekä erityisopetukseen liittyvien käytäntöjen tarkistamista ja selkiyttämistä. Näihin pyritään vastaamaan mm. verkostohankkeen ja konsultoivan työotteen kautta lukuvuoden 2021-2022 aikana.

Tämä erityisopetuksen strategia on muuttuva ja päivittyvä asiakirja. *Kursiivilla näkyvät ne osiot, jotka vähintään on tarkistettava lukuvuosittain.*

Tämä asiakirja hyväksytään Laihian kunnan sivistyslautakunnassa syyskuussa 2021 ja laitetaan sen jälkeen nähtäville kunnan sivuille ja Wilmaan.

2. Erityisopetuksen taustaa

2.1. Käsite

Erityisopetus jakaantuu osa-aikaiseen erityisopetukseen ja luokkamuotoiseen erityisopetukseen.

Erityisopetuksen toteuttamisessa huomioidaan oppilaan vahvuudet, yksilölliset tarpeet ja oppimisedellytykset. Sen tavoitteena on auttaa ja tukea oppilasta siten, että hänellä on tasavertaiset mahdollisuudet oppia yhdessä ikätovereidensa kanssa. Opetusta voidaan antaa yksilö-, ryhmä- tai samanaikaisopetuksena.

Tuen antamisen syyt voivat olla moninaiset ja ne voivat liittyä sekä oppilaan yksilöllisiin ominaisuuksiin että erilaisiin oppimisen ja koulunkäynnin vaikeuksiin. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa varhaiskasvatuksen erityisopettaja tukee ja konsultoi lapsiryhmän kasvattajia ja avustajia.

Kaikilla lapsilla on oikeus opiskella tavallisessa yleisopetuksen luokassa/ryhmässä muiden mukana, mikäli se on tukitoimien avulla mahdollista. Tämä on **inkluusiota**, jolla tarkoitetaan kaikille yhteistä koulua ilman erityisluokkia. Pienluokalle siirtäminen tulee tehdä vain siinä tapauksessa, että se on oppilaan edun mukaista. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa kaikki toiminta lähtökohtaisesti perustuu pienryhmätoimintaan.

Erityistä tukea tarvitsevalle oppilaalle määritellään erityisen tuen päätöksessä pääsääntöinen opetusryhmä. Jos se on pienluokka, oppilas voi siitä huolimatta osallistua yleisopetuksen ryhmän opetukseen edellytyksensä mukaisesti esimerkiksi taito- ja/tai taideaineissa. Tällöin puhutaan **integraatiosta**, jolloin oppilas on osallisena sekä pienen että ison ryhmän opetuksessa.

2.2. Erityisopetuksen järjestäminen

Oppilaalla on oikeus saada oppimisessaan tai koulunkäynnissään lyhytaikaista tai säännöllistä tukea. Tukea tulee antaa esiopetuksessa, perusopetuksessa sekä toisen asteen yleissivistävässä ja ammatillisessa opetuksessa. Viime vuosien aikana tuen eri muodot ovat olleet yhä enemmän tarpeen myös lukiossa.

Laissa oppilaalle annettava tuki on porrastettu kolmiportaiseksi: **yleinen tuki, tehostettu tuki ja erityinen tuki** (kuva alla). Oppilas voi kouluaikanaan liikkua näillä tuen portailla tarpeittensa mukaisesti kumpaankin suuntaan.

Yleisen tuen piiriin kuuluvat kaikki perusopetuksen oppilaat. *Laihian perusopetuksen oppilaista 16,3 % kuuluu tehostettuun tukeen ja erityiseen tukeen 10,8 % eli noin joka neljäs on tehostetun ja erityisen tuen oppilas, yhteensä 293 oppilasta. (Kokonaisoppilasmäärä 20.9.2021 yht. 1079opp.)* (Valtakunnallisesti vastaavat luvut vuodelta 2019 ovat tehostettu tuki 11,6 % ja erityinen tuki 8,5 %.) *Erityisen tuen oppilaista 48 % opiskelee Laihialla pääasiallisesti pienryhmässä.* Pienryhmiä on viime vuosina kunnassa vahvasti lisätty.

Laadukas opetus ja kasvatus sekä mahdollisuus saada ohjausta ja tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin kaikkina koulupäivinä on jokaisen oppilaan oikeus.

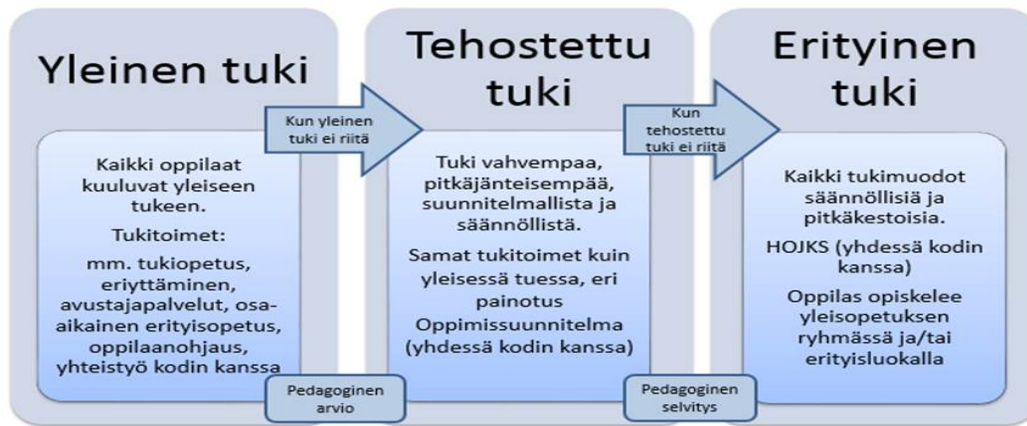
Tuen tarpeiden arviointi ja tarvittavan tuen tarjoaminen kuuluvat opettajan työhön ja kaikkiin opetustilanteisiin. Tuki rakennetaan opettajien sekä tarvittaessa muiden asiantuntijoiden yhteistyönä vuorovaikutuksessa oppilaan ja hänen huoltajansa kanssa

Voit lukea lisää kolmiportaisesta tuesta **Laihian kunnan opetussuunnitelmista**:

esiopetus: https://www.laihia.fi/files/23/Laihian_esiopetuksen_opetussuunnitelma_2016.pdf

perusopetus: https://www.laihia.fi/files/2424/perusopetuksen_ops2016.pdf

Oppimisen tuki

2.3. Kentän kuvaus lv. 2021-2022

Laihian kunnassa on kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa: toinen kiittää alle esikouluikäisten parissa ja toinen esiopetuksessa. *Varhaiskasvatuksessa lapsia on 353 ja esikoulussa 115.*

Perusopetuksessa on laaja-alaisia erityisopettajia yhteensä kuusi: neljä työskentelee vuosiluokilla 1-6 ja kaksi vuosiluokilla 7-9. Kaikki ovat päteviä ja vakinaisessa virkasuhteessa. *Kaksi alakoulujen laaja-alaista erityisopettajaa kiittää: toinen kahdessa yksikössä, toinen kolmessa.*

Luokkamuotoisessa erityisopetuksessa työskentelee yhteensä kahdeksan erityisluokanopettajaa. Pienluokkia on kunnassa yhteensä kahdeksan. Kirkonkylän yksikössä on kolme pienluokkaa 1-2lk, 3-4lk ja 5-6lk. Perälän 1-6plk on profiloitunut erityisesti kielihäiriöisten ryhmänä (mm. SLI-diagnoosi). Rauhalassa toimii 1-9plk toiminta-alueittaisena opetuksena.

Yläkoulun yksikössä toimii kaksi perinteistä pienluokkaa ja lisäksi joustavan perusopetuksen JOPO-luokka. Kaksi kolmesta paikasta on saatu täytettyä pätevällä erityisluokanopettajalla.

Avoinna oleviin erityisluokanopettajan virkoihin ei saatu päteviä hakijoita keväällä 2021. Vuosittain avataan täyttämättömät virat. Perälän erityisopettajan virkaa ollaan muuttamassa erityisluokanopettajan viraksi.

Ohjaajia on koko kunnassa yhteensä 28, joista pienluokissa työskentelee 12.

Lukion erityisopettajana toimii JOPO-luokan opettaja.

3. Erityisopetuksen johtaminen ja koordinointi

Laihian kunnan sivistystoimea johtaa sivistysjohtaja.

Erityisopettajien ja erityisluokanopettajien lähiesimiehinä toimivat yksiköiden virkarehtorit ja laaja-alaisten erityisopettajien lähiesimiehinä niiden alakoulujen toiminnasta vastaavat rehtorit, joiden koulussa kiertävillä erityisopettajilla on joko opetustunteja tai työpäiviä viikossa eniten.

Toiselle apulaisrehtorille on annettu erityiseksi kehittämis- ja koordinoititehtäväksi yhtenäiskoulun erityisopetus. Hän kutsuu noin neljä kertaa vuodessa kaikki erityisopettajat koolle ja yhdessä suunnitellaan erityisopetusta ja kuullaan kentän tarpeita. Paikalla on usein myös muita virkarehtoreita, kuraattori ja mahdollisesti myös psykologi. Muistiot menevät aina myös sivistysjohtajalle tiedoksi. Kyseinen apulaisrehtori toimii sivistyslautakunnassa tarvittaessa asiantuntijana esittelemässä erityisopetuksen asiaa. Tarpeen mukaan erityisopetuksen järjestelyt ovat esillä myös yhteisöllisissä monialaisissa oppilashuoltoryhmissä.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa erityisopetuksen suunnittelusta vastaavat varhaiskasvatuksen johtaja ja päiväkodin johtajat. Lukion erityisopetuksen järjestelyistä vastaa lukion rehtori.

Kolmiportaisesta tukea kehitetään ja päivitetään määrätietoisesti koko ajan ja resurssien riittävyttä ja kohdentamista arvioidaan vuosittain lukuvuosisuunnittelun ja tuntikehyksen valmistelun yhteydessä.

Laihia on vuoden 2020-2021 ajan mukana Vaasan kaupungin vetämässä OKM:n hankkeessa "Kokeillaan, opitaan ja muutetaan rutiineja! Oppimisen tuen ja inklusion kehittäminen". Hankkeen yksi kuntakohtainen merkittävä tavoite on lisätä konsultoivaa työtettä kolmiportaisessa tuessa. Laihian tiimissä työskentelee kaksi virkarehtoria sekä ala- ja yläkoulun erityisopettaja. Hankkeessa työskentelevät opettajat tekevät yhden päivän viikossa hanketyötä koko kunnan konsultoivina opettajina ja erityisopetuksen kehittäjinä.

Kevään 2021 aikana Laihian kuntatiimi (rehtori, kolme erityisopettajaa, kuraattori) osallistui VIP-verkoston koulutusjaksoon "Konsultatiivisen työn kehittäminen kunnassa". Tiimi kokosi yhteenä Laihian kolmiportaisen tuen ja oppilashuollon käytäntöihin liittyviä konsultaation rakenteita ja laati niistä yhden selkeän toimintaohjeen (liite).

4. Erityisopetuksen resurssi lukuvuonna 2021-2022

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja kiertää kaikissa esiopetusryhmissä. *Oppilaskohtainen laskennallinen resurssi on (115 lasta/työtunnit)*. Alla olevassa taulukossa näkyy tämänhetkiset erityisopetuksen resurssit perusopetuksessa ja oppilaskohtainen kerroin.

OPE	YKSIKKÖ	LUOKAT OPPILAS- MÄÄRÄ	TUNTI- MÄÄRÄ	OPPILAS- KOHTAINEN RESURSSI
laaja-alainen	yläkoulu	7lk, 8acf 161opp.	24	yläkoulu 0,16
laaja-alainen	yläkoulu	9lk, 8bde 137opp.	24	
laaja-alainen	Kirkonkylä	luokat 1-6 202opp.	25 + 8 (kiertävä)	Kirkonkylä 0,16
laaja-alainen	Rauhala	luokat 1-6 167 opp.	24	Rauhala 0,14
laaja-alainen kiertävä	Perälä 14h Isokylä 11h	luokat 1-6 139+70= 210opp.	25	Perälä 0,10 Isokylä 0,16
laaja-alainen kiertävä	Kylänpää 5h Hulmi 11h (Kirkonkylä 8h)	luokat 1-6 52+79+ 53= 184opp.	16	Kylänpää 0,10 Hulmi 0,14
TAO	Rauhala	7	29 + 1 (tuntiopettaja)	
SLI plk	Perälä	6	25	
1-2 plk	Kirkonkylä	5	25	
3-4plk	Kirkonkylä	10	25	
5-6plk	Kirkonkylä	10	25	
plk 7-9	Keskuskoulu	10	27 + 3 (tuntiope)	
plk 7-9	Keskuskoulu	9	30	
JOPO	Keskuskoulu	10	28	
lukio			4	
Yhteensä			Myönnetty resurssi 366 Käytössä 368	

Syyslukukaudeksi 2021 on lisätukea antamassa valtion korona-avustuksella kaksi osa-aikaista ohjaajaa. Kalenterivuodelle 2022 saadun tuen suunnitelma on vielä kesken.

Useissa pienluokissa on saluunan ovet eli ovi käy kumpaankin suuntaan: pienluokasta lähdetään integrointitunneille esim. taito- ja taideaineissa ja yleisopetuksen ryhmästä voi tulla oppilaita pienluokkaan saamaan tukea. Ryhmäkoko pyritään pitämään aina alle kymmenessä oppilaassa. Näin pienluokan tuen piirissä on enemmän oppilaita kuin taulukossa on mainittu.

Lukion resurssi on tällä hetkellä 4 vvt. Erityisopettajan työnkuvaan kuuluu mm. lukitestaukset ja lausunnot ylioppilastutkintolautakunnalle, henkilökohtaisten pedagogisten tuen suunnitelmien teko, opiskelijahuoltoon osallistuminen sekä opiskelijoiden henkilökohtainen ohjaus (mm. opiskelutaidoissa) ja erityisopetuksen antaminen.

4.1. Koulunkäynninohjaajat ja henkilökohtaiset avustajat

Koulunkäynnin ohjaajia työskentelee oppimisen ja koulunkäynnin tukena esiopetuksessa ja yhtenäiskoulussa. Osa toimii yleisopetuksen ryhmissä, osa (12) pienluokissa. Pienluokkien ohjaajista muutamat ovat henkilökohtaisia avustajia. Suurin osa ohjaajista toimii myös leikki-/aamu- ja iltapäivätoiminnassa, jolloin työaika on kokopäiväinen.

Määräaikaisia koulunkäynninohjaajia pyritään vuosittain vakinaistamaan siinä vaiheessa, kun määräaikaisuudelle ei ole enää perustetta. *Keväällä 2021 vakinaistettiin viisi koulunkäynninohjaajaa*

5. Oppilaan koulunkäyntiä ja oppimista tukevat muut palvelut

5.1. Nepsy

Kunta ostaa ns. **nepsy-valmennusta** neuropsykiatrisesti oireilevien oppilaiden tukemiseen. Erityisopettajilla ja psykologeilla on mahdollisuus kirjoittaa lähete nepsy-jonoon.

Varhaiskasvatuksessa on parasta aikaa kaksi työntekijää nepsy-koulutuksessa valtion antaman korona-avustuksen turvin. Koko kunnan opetushenkilöstö koulutettiin kevään 2021 aikana pienimuotoisesti (3-6h) kohtaamaan nepsy-lapsia arjen työssä. Tämä tuo myös omaa nepsy-osaamista kunnan sisälle.

Lasten ja nuorten erilaisten taitojen ja vaikeuksien arvioinnissa ja kuntoutuksen suunnittelussa tarvitaan usein eri asiantuntijoiden näkemyksiä. **Lasten ja nuorten kuntoutustyöryhmä** kokoontuu kerran kuukaudessa tai tarvittaessa käsittelemään alle kouluikäisten ja peruskouluikäisten lasten ja nuorten kehitykseen ja käyttäytymiseen liittyviä asioita. Työryhmässä pohditaan tukitoimiin, lisätutkimuksiin ja kuntoutukseen ohjauksen tarvetta. Toimintaa koordinoi vastaava terveydenhoitaja.

5.2. Terapeutit

Kunnan eri yksiköissä käy erilaisia terapeutteja koulupäivän aikana antamassa tukea oppilaille. Heille on tarjottu maksuton tila harjoittaa toimintaansa.

5.3. Erityisopettajan toimenkuva ja osa-aikainen erityisopetus Laihialla

Oppilaalla, jolla on vaikeuksia oppimisessaan tai koulunkäynnissään, on oikeus saada osa-aikaista erityisopetusta muun opetuksen ohessa. Osa-aikaista erityisopetusta annetaan oppilaille, joilla on esimerkiksi kielellisiä tai matemaattisiin taitoihin liittyviä vaikeuksia, oppimisvaikeuksia yksittäisissä oppiaineissa, vaikeuksia opiskelutaidoissa, vuorovaikutustaidoissa tai koulunkäynnissä.

Osa-aikaisen erityisopetuksen tavoitteena on vahvistaa oppilaan oppimisedellytyksiä ja ehkäistä oppimisen ja koulunkäynnin vaikeuksia. Osa-aikaista erityisopetusta annetaan joustavin järjestelyin samanaikaisopetuksena, pienryhmässä tai satunnaisesti yksilöopetuksena.

Erityisopettaja ei aina ole suoraan opetustapahtumassa läsnä, vaan hän voi välillisesti toimia oppilaan parhaaksi konsultoimalla muita lapsen/nuoren kanssa toimivia opettajia, ohjaajia ja huoltajia. Henkilöstön ohjaaminen ja koulun työtapoihin vaikuttaminen ovat välillisiä keinoja tukea oppilasta. Tällaisia keinoja voivat olla mm. apuvälineiden tarjoaminen, vinkit eriyttämiseen ja vuorovaikutusongelmiin, koejärjestelyiden ohjaaminen.

Osa-aikaisen erityisopetuksen tavoitteet ja sisällöt nivelletään oppilaan saamaan muuhun opetukseen. Osa-aikaisen erityisopetuksen toteuttamista suunnitellaan, sen tarvetta ja vaikutuksia arvioidaan opettajien keskinäisenä yhteistyönä sekä yhdessä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Osa-aikaista erityisopetusta toteutetaan kaikilla kolmella tuen portaalla. Painopiste on yleisessä ja tehostetussa tuessa. Yleisen tuen vaiheessa aineen-/luokanopettajan antama tukiopetus on tärkein tukimuoto.

Kunnan sivuilla on kuvattu kolmiportaisen tuen käytäntöjä, joihin opettaja / huoltaja voi tutustua miettiessään oppilaan tarvitsemaa tukea:

https://www.laihia.fi/palvelut/opetus_ ja_koulutus/erityisopetus/kolmiportainen_tuki

Oppimisen tuen hankkeen kautta on laadittu opettajien käyttöön yksityiskohtaisempia luetteloita yleisen ja tehostetun tuen tavoista. Näitä luetteloja on syytä tarkastella ennen kuin siirretään yleisestä tuesta tehostettuun tukeen ja edelleen tehostetusta tuesta erityiseen tukeen. Tämä Check-lista käydään opettajien kanssa läpi syyslukukaudella 2021.

Parhaiten osa-aikainen erityisopetus tavoittaa apua tarvitsevat, kun koulun lukujärjestyksissä on samaan aikaan samoja oppiaineita. Erityisesti kielet ja matematiikka olisi tärkeää mahdollisuuksien mukaan palkittaa samanaikaisiksi saman luokka-asteen eri opetusryhmillä. Näin olisi mahdollisuus joustavien opetusryhmien muodostamiseen ja joustavissa opetusryhmissä toimivat opettajat kykenisivät jakamaan oppilaita niin, että jokainen ryhmässä opiskeleva lapsi saisi riittävää tukea.

Osa-aikainen erityisopetus voi olla myös puheopetusta koulupolun alkupäässä. Puheopetuksen tarpeet ovat suuret. *Lukuvuoden 2021-2022 aikana puheopetuksessa oli suureksi lisäavuksi esi- ja alkuopetuksessa korona-avustuksella palkattu kiertävä erityisopettaja.* Varhaiskasvatuksen erityisopettaja tekee parhaansa äännevirheiden korjaamisessa. Perusopetuksen puolella puheopetusta annetaan ensimmäisellä luokalla jaksoluontoisesti resurssien vähyyden vuoksi. Kodin kanssa tehtävä yhteistyö puheopetuksessa on olennainen osa harjoittelun onnistumista.

Oppilashuoltoryhmässä erityisopettaja on oppilaan tukeen liittyvien asioiden asiantuntija. Hänet kutsutaan tarvittaessa oppilashuoltoryhmän kokouksiin. Konsultointi koulussa on opettajien ja muun henkilöstön tukemista ja neuvomista erilaisissa kasvatuksellisissa kysymyksissä. Konsultoinnilla tähdätään aina oppilaan oppimisvalmiuksien parantamiseen ja se on aina luottamuksellista, osapuolia kunnioittavaa ja yhteistyöhön kannustavaa.

Oppimisen tuen ryhmä on pedagoginen ryhmä, jossa käsitellään oppilaan oppimiseen ja koulunkäyntiin liittyviä haasteita ja arvioidaan oppilashuollon tarvetta. Oppimisen tuen ryhmän kokoontuminen ei edellytä oppilaan tai huoltajan suostumusta. Ryhmän muodostavat, erityis(luokan)opettaja, luokanopettaja sekä tarvittaessa rehtori ja muu asiantuntija. Yläkoulussa ja Kirkonkylän koululla toimii säännöllisesti tällä periaatteella pedagogisen työn tiimi (PTT).

Yhtenäiskoulun erityisopettajat ovat avainasemassa tukijärjestelyissä. Heidän keskinäinen ja säännöllinen yhteytensä on osaltaan luomassa ja takaamassa yhtenäisyyttä kaikkien yksiköiden välillä. Erityisopettajien yhtenäiset käytännöt ja aikataulut luki- ja puheseulonassa ohjaavat osaltaan tuen järjestämistä ja mahdollistavat varhaisen tuen.

Varhaiskasvatuksessa on tarpeen mukaan käytössä 3-4 -vuotiaiden kielellisiä taitoja arvioiva Kettu-testi, 4-5 -vuotiaiden lukivalmiuksien arviointimenetelmä Lukiva, varhaiskuntoutuksen arviointi- ja seurantamenetelmä Portaat ja Ralla - ryhmätilanteessa tapahtuva leikin arviointi.

Kaikille esikouluikäisille tehdään artikulaatiotesti.

Yhtenäiskoulussa erityisopettajien vastuulla on lukiseula vuosiluokkien 1,2,3 ja 5 oppilaille. Yläkoulussa oppilaat testataan 7. luokalla. Seulonta tuo järjestelmällistä tietoa tuen tarpeesta ja sen mahdollisesta muuttumisesta vuosien varrella.

Erytisopettajat teettävät 1. ja 4. luokkalaisille ns. nepsy-seulan yhdessä luokanopettajan kanssa. Seulan perusteella oppilas voidaan ohjata nepsy-polulle (kts. liite). Yleensä aloitetaan toimintaterapeutin arviolla.

Laihian kunnassa yläkoulun / lukion erityisopettaja tekee oppilaasta tarvittaessa lukihäiriölausunnon koulun omaan käyttöön. Yläkoulun puolella on koottu tätä varten yksilötestauspakettia. Erityisopettajan antama lausunto oppilaan lukivaikeudesta riittää harkinnanvaraiseen jatkohakuun toiselle asteelle. Lausuntoa voidaan täydentää liitteillä. Terveydellisten, psyykkisten tai sosiaalisten syiden vuoksi lausunnon voi kirjoittaa myös psykologi, kuraattori tai lääkäri.

Ylioppilaskirjoituksiin riittää lukivaikeuden osalta erityisopettajan lausunto. Testin pitää olla lukioaikana tehty. Psyykkisten, tervedyellisten tai spesifien oppimisvaikeuksien (esim. dyskalkulia tms.) vuoksi rehtori tekee erityisjärjestelyhakemuksen, johon liitetään psykologin tai lääkärinlausunto.

On huomattava, että alakouluilla tehtävät diagnostiset testit eivät välttämättä ilmianna kaikkia lukihäiriötyyppejä, vaan lukipulmat voivat näyttäytyä vasta yläkouluvaiheessa. Erityisopetuksessa tuleekin kiinnittää huomiota testien ajantasalla pitämiseen ja pyrkiä hankkimaan päivitettyt versiot mm. Allu-lukutestistä.

Opetuksen asianmukaisen järjestämisen kannalta välttämättömän tiedon siirtyminen nivelvaiheissa toteutuu sekä asiakirjatasolla että ns. siirtopalaverissa, joissa oppilaan tunteva erityisopettaja siirtää opetuksen kannalta välttämättömän tiedon vastaanottavalle taholle (1./7.luokan (erityis)opettaja).

6. Pienluokkaopetus Laihialla

Fyysisesti hajallaan olevassa Laihian yhtenäiskoulussa yleisenä periaatteena on se, että oli oppilas missä tahansa yksikössä, hänellä on yhtäläinen oikeus saada kaikkea yhtenäiskoulussa käytettävissä olevaa tukea. Tämä voi tarkoittaa mm. sitä, että oppilaan etu toteutuu parhaiten toisen yksikön pienryhmässä.

Erytisen tuen päätöksen saaneet oppilaat sijoitetaan oppilaan kyvyt ja muut yksilölliset taidot huomioon ottaen yleisopetuksen luokkaan, kun se on mahdollista ja oppilaan edun mukaista. *Näitä oppilaita on lähes puolet kaikista kunnan erityisen tuen oppilaista.* Muutoin he opiskelevat oman oppimissuunnitelmansa mukaisesti pienryhmässä, joita on Laihialla kaikille perusopetuksen luokka-asteille.

Laihialla kehitysvammaisten oppilaiden ensisijainen pienryhmä on ns. TAO-luokka, jossa opiskellaan oppiainejaon sijasta kokonaan toiminta-alueittain koko peruskoulun ajan. Opetuksen järjestämisestä oppiainejaon sijasta toiminta-alueittain päätetään erityisen tuen päätöksessä. Opetus järjestetään toiminta-alueittain vain kun todetaan, ettei oppilas kykene opiskelemaan edes oppiaineiden yksilöllistettyjä oppimääriä. TAO-ryhmässä on sekä luokkaohjaajia että henkilökohtaisia avustajia.

Kirkonkylän yksikössä on kolme pienluokkaa: 1-2lk, 3-4lk ja 5-6lk ja niissä erityisluokanopettaja. Jokaisessa luokassa on vähintään yksi koulunkäynninohjaaja, joka avustaa ja ohjaa oppilaita opiskelussa. Pienluokan oppilaat integroituvat joissakin oppiaineissa yleisopetuksen opetusryhmiin. Vastaavasti yleisopetuksen

luokista tulee joillekin oppitunneille oppilaita pienluokkaan saamaan tarvitsemaansa erityisopetusta ja henkilökohtaisempaa opetusta.

Perälässä on 1-6-pienluokka kielellisten erityisvaikeuksien oppilaille. *Vuosiluokkia on tällä hetkellä 2,3,4 ja 6 sekä ryhmään tulee yleisopetuksen ryhmistä erityisen tuen oppilaita vuosiluokilta 2-6.* Ryhmässä on kaksi ohjaajaa, jotka ovat päivittäin mukana opetuksen toteuttamisessa.

Vuosiluokilla 7-9 erityisopetusta annetaan pienryhmissä ja samanaikaisopetuksena.

Yläkouluyksikön kahden pienryhmän oppilaat on jaettu erityisluokanopettajien kesken niin, että toisessa on painopiste päättövuootta tekevissä ja toisessa seiskaluokkalaisissa. *Kummassakin ryhmässä työskentelee yksi ohjaaja, toisessa ajoittain kaksi ja toisessa lisäksi henkilökohtainen avustaja.*

Alakoulujen pienluokissa painopiste on oppimisen ongelmissa. Koulunkäynnin ja käytöksen haasteita pyritään tukemaan yleisopetuksen ryhmiin. Yläkoulun pienluokilla tulee usein esiin oppimisongelmien lisäksi myös laaja-alaisia muita ongelmia, esim. sosiaalisia ja/tai psyykkisiä pulmia. Heidän palvelutarpeensa on monialainen. Yksilöllistetyt oppimäärät lisäävät pienluokkaopiskelun tarvetta. Pienluokan ryhmää luodessa tulee moniammatillisesti pohtia oppilasaineuksen koostumusta.

JOPO-luokalla työskentelee erityisluokanopettaja sekä nuoriso-ohjaaja. Jopo on kymmenen 9.luokkalaisen oppilaan pienryhmä, joka on tarkoitettu pääasiassa oppilaille, joilla on alisuorittamista, motivaatio-ongelmia tai sosiaalisia haasteita. Jopolla tärkeässä roolissa on työssäoppiminen ja jatko-opintoihin valmentaminen. Jopolla on yleisopetuksen tavoitteet ja sisällöt. Jopo-luokalle voi hakea myös Laihian kunnan ulkopuolelta.

Konsultatiivinen työskentelymalli tulee esiin vuosiluokilla 7-9, kun erityisluokanopettaja on aineenopettajien tukena eriyttämisen ja yksilöllistämisen suunnittelussa. *Hankkeen myötä konsultatiivista työskentelyotetta halutaan vahvistaa tulevana vuosina ja antaa siihen enemmän mahdollisuuksia arjessa.*

6.1. Pienluokalle siirtyminen ja siellä opiskelu

Esi- ja perusopetuksen nivelvaiheessa on joidenkin erityisen tuen oppilaiden kohdalla suoraan nähtävissä, että oppilas tarvitsee pienryhmäpaikan (esim. tao) perusopetuksen alkuun.

Esiopetuksesta siirryttäessä perusopetukseen tilannetta usein hankaloittaa tutkimusten viivästyminen esiopetusvuoden loppuvaiheeseen, mikä aiheuttaa oppilaaksiotossa ongelmia. Koulupaikkapäätökseen vaikuttavat tutkimukset ja muut asiakirjat tulisi olla tammikuun loppuun mennessä viranhaltijoiden käytettävissä. Psykologin tutkimustulokset ovat pohjana myös erityiseen tukeen siirtymisessä. Oppimisen ongelmiin liittyvä diagnoosi voi olla vahva peruste perusopetuksen aloittamiseen pienluokalle.

Toisaalta oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin haasteet voivat tulla esiin vasta myöhempinä vuosina esim. oppisisältöjen tullessa haasteellisemmiksi tai murrosiän alkaessa. Siksi pienryhmään siirtyminen voi olla ajankohtaista vasta esim. seitsemännelle vuosiluokalle siirryttäessä.

Ennen pienluokalle siirtymistä tulee olla arvioituna oppilaan selviytyminen yleisopetuksen ryhmässä erilaisin tukitoimin (vrt. liite Tuen portaat ja tukikeinot - check list). Pienluokkaan siirtyvällä oppilaalla täytyy olla pedagoginen selvitys ja erityisen tuen päätös tehtynä ennen siirtymistä pienryhmän oppilaaksi. Mikäli pedagogisessa selvityksessä moniammatillisesti arvioidaan pienluokan olevan sopivin ja oppilaan edun mukainen opetusryhmä oppilaalle, voidaan keskustelu huoltajan/huoltajien ja oppilaan kanssa aloittaa asiasta hyvissä ajoin ennen seuraavaa lukuvuotta - viimeistään vuodenvaihteen jälkeen.

Joka vuosi tulisi arvioida pienluokassa opiskelevan oppilaan tuen tarve: tarvitseeko hän seuraavanakin vuonna vahvaa pienryhmän tukea vai voisiko hän siirtyä tuettuna yleisopetuksen ryhmään. Näin pienryhmäpaikkoja voisi avautua myös muille tarvitseville.

Pienryhmä tulee olla joustava ryhmä ja paikka, jossa oppilas saa tukea, mutta ei menetä yhteyttä omaan luokkatovereihinsa. Jokaisen pienryhmässä opiskelevan kohdalla tulee erikseen arvioida, missä oppiaineissa hän voisi integroitua yleisopetuksen ryhmään. Usein tällaisia oppiaineita ovat taito- ja taideaineet ja/tai valinnaisaineet. Näillä tunneilla erityisopettaja/erityisluokanopettaja voi tarjota tukea konsultoimalla, samanaikaisopettajana tai pienelle oppilasryhmälle suunnitellusti.

Vuosiluokilla 1-6 pyritään työjärjestykset suunnittelemaan niin, että erityisesti kielten ja matematiikan tunnit palkitetaan mahdollistamalla joustavat ryhmittelyt ja integroinnit.

Kun oppilaita saadaan integroitumaan yleisopetuksen ryhmiin, samalla tulisi miettiä, voiko pienryhmä tukea yleisopetuksen ryhmissä olevia erityisen tuen oppilaita. Näin pienryhmän tukea saisi suurempi oppilasjoukko kuin vain sitä kotiryhmänään pitävät oppilaat.

7. Erityisopetuksen järjestäminen tulevina vuosina ja resurssit

Erityisopetukseen on Laihialla viimeisen reilun viiden vuoden aikana myönnetty runsaasti lisää resurssia: Yhtenäiskoulun perustamisen jälkeen (2015) pienluokkien määrä on kasvanut neljästä kahdeksaan. Laaja-alaisten erityisopettajien virkoja on saatu kaksi lisää, yhteensä nyt kuusi. Oppilasrakenne muuttuu lähivuosina ja siksi myös erityisopetuksen kentän tulee seurata mukana.

Esiopetusikäisten määrä alkaa seuraavina vuosina pudota ja seitsemän vuoden aikana puolittuu. Nykyinen yhden erityisopettajan resurssi siis riittää.

Seuraavan seitsemän vuoden tarkastelujaksolla yläkoulun yksikön oppilasmäärä lisääntyy yli sadalla. Samaan aikaan vuosiluokkien 1-6 oppilasennuste laskee neljälläsadalla.

Tämän oppilasmäärän muutoksen tulee näkyä myös resurssien lisääntymisenä. Tavoitteena olisi saada pidettyä alakouluyksiköissä nykyinen pienluokkaresurssi mutta samaan aikaan saada luokka-asteittaiset pienluokat yläkouluyksikköön JOPO-luokan lisäksi tai jollain muulla järjestelyllä lisättyä tukea yläkouluun. Tarkoittaako se yhden erityisluokanopettajan resurssin lisäämistä vai nykyisten yhtenäiskoulun resurssien jakamista uudelleen, on keskusteltava asia.

Arkipäivän haaste on oppimisvaikeuksien ja käyttäytymishäiriöiden sijoittaminen samaan pienryhmään. Tarvetta olisi saada kuntouttava luokka, jossa yhteistyötä olisi opetushenkilöstön kanssa tekemässä psykiatrinen sairaanhoitaja/terapeutti. Syytä olisi selvittää alueellinen yhteistyö tällaisen luokan perustamiseksi.

Perälän pienluokka on toiminut 2000-luvun alusta saakka kielellisten erityisvaikeuksien ryhmänä, jossa oppilaita on ollut vuosiluokilta 1-6. Toimivan ja vahvan tiimin sekä integroinnin ansiosta noin laaja vuosiluokittainen ryhmä on onnistunut. Opettajan kannalta tilanne on kuitenkin kestävä, kun tuntisuunnitelmia on tehtävänä jopa yli 50.

Perälän pienluokan profiilista on käyty monia keskusteluja talven 2020-2021 aikana ja heitetty ilmaan erilaisia kehittämisideoita: mm. ensisijaisen kielellisen diagnoosiperustaisuuden hylkääminen ja pienluokan avaaminen muillekin, kielellisen kuntouttavan tuen tarjoaminen jo esiopetuksesta alkaen ja jatkaen 1-3-luokalle saakka tai pienluokan jatkaminen nykyisellään. Koska lisäresurssia ei liene lähivuosina tähän saatavilla eikä kaikille olisi pienluokkapaikkaa 3/4-luokalta lähtien, jatketaan nykyisellään.

Laaja-alaisten erityisopettajien oppilasmäärä on nyt n. 150-215/opettaja. Tätä voidaan pitää edelleen liian korkeana. Lukumäärässä ei ole otettu huomioon tehostettujen ja erityisen oppilaiden määrää/opettaja. Kun alakoulujen oppilasmäärä laskee reilusti, päästään noin sadan oppilaan tavoitetasoon yhtä erityisopettajaa kohti. Toki tämä tietää samalla kolmen opettajan kiertävää opettajan tehtävää.

Yläkoulun oppilasmäärän reipas kasvu tuo tavoitteeksi saada seuraavien vuosien aikana myös yksi laaja-alainen erityisopettaja lisää.

Lähivuosina erityisopetuksen painopiste siirtyy oppilasmäärän kasvun myötä vuosiluokille 7-9, mikä tarkoittaa kolmiportaisen tuen kehittämistä erityisesti siellä. Konsultatiivinen työote tulee lisääntymään sekä aineen- ja erityisopettajien välillä että moniammatillisesti. Kunnan auki olevien psykologivirkojen täyttäminen on tärkeä osa vahvaa monialaista yhteistyötä.

Lukiossa uuden opetussuunnitelman ja lukiolain myötä opiskelijoiden oikeus erityisopetukseen on aikaisempaa korostuneempi. Vähintään vaaditaan 1 vvt per opiskeluryhmä (1ab, 2ab, 3ab), eli yhteensä 6 vuosiviikkotuntia. Tavoiteltava tilanne olisi kuitenkin 2 vvt per ryhmä, eli yhteensä 12 vvt.

Hanketyönä laaditaan moniammatillisena valmisteluna tukimateriaali vanhemmille, jossa käsitellään kodin roolia esimerkiksi läksyjen tekemisessä, kokeisiin lukemisessa, oppimaan oppimisessa, motivoinnissa ja psyykkisen hyvinvoinnin tukemisessa. Materiaalissa esitellään myös tuen portaat sekä muut polut ja kontaktit, jos koulunkäynnissä tai arjessa on haasteita. Näin halutaan vahvistaa kodin valmiuksia tukea lasta oppimisessa ja koulunkäynnissä.

KOLMIPORTAINEN OPPIMISEN JA KOULUNKÄYNNIN TUKEA

Yleisen tuen tukimuodot	Tehostetun tuen tukimuodot	Erityisen tuen tukimuodot
eriyttäminen joustavat ryhmittelyt kodin ja koulun yhteistyö oppilaan ohjaus oppilashuollon tuki oppimissuunnitelma tukiopetus osa-aikainen erityisopetus kerhotoiminta aamu- ja iltapäivätoiminta 1.-2.lk apuvälineet yms. avustajapalvelut	eriyttäminen joustavat ryhmittelyt kodin ja koulun yhteistyö oppilaan ohjaus oppilashuollon tuki oppimissuunnitelma tukiopetus osa-aikainen erityisopetus kerhotoiminta aamu- ja iltapäivätoiminta 1.-2.lk apuvälineet yms. avustajapalvelut	eriyttäminen joustavat ryhmittelyt kodin ja koulun yhteistyö oppilaan ohjaus oppilashuollon tuki HOJKS tukiopetus osa-aikainen erityisopetus kerhotoiminta aamu- ja iltapäivätoiminta 1.-9.lk apuvälineet yms. avustajapalvelut kookoaikainen erityisopetus

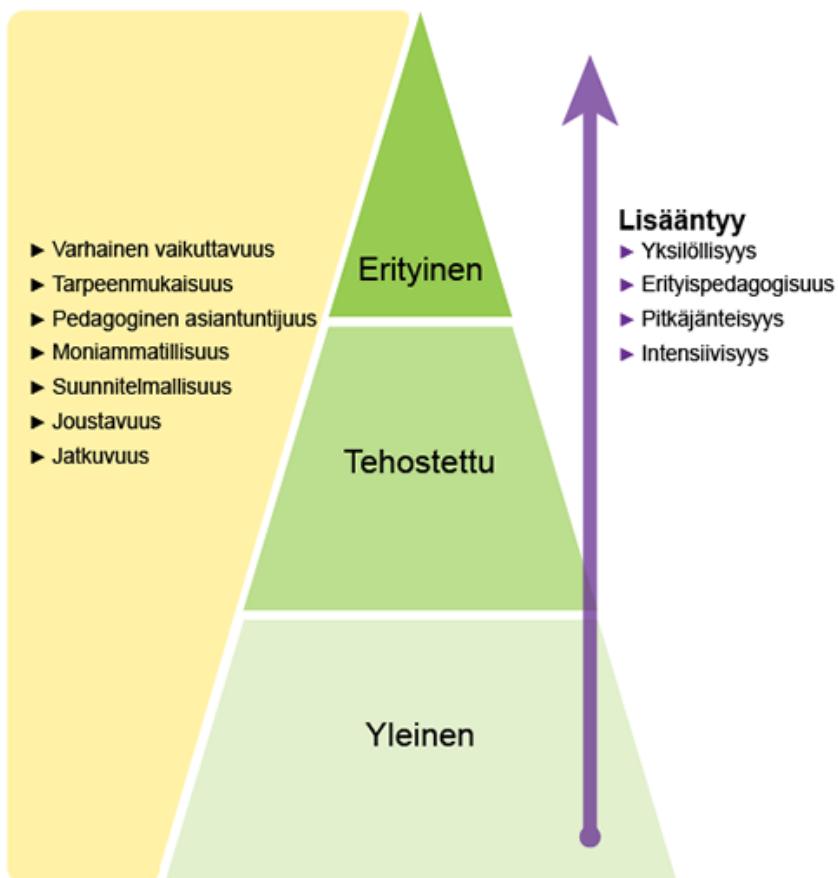
← tuen tarpeen vähetessä ← tuen tarpeen vähetessä

Kaikkia samoja tukimuotoja voidaan käyttää tuen kaikilla tasoilla. Tummennetut tuen muodot korostuvat kullakin tasolla.

8. Liite 1. Tuen portaat ja tukikeinojen tarkastuslista

Lähde: https://peda.net/laukaa/oppimisen_tuki/kolmiportainen-tuki2

Lähde: <http://www.lukimat.fi/lukimat-oppimisen-arviointi/tietopalvelu/taustaa/kolmiportainen-tuen-malli>

Tuen toteuttamisen tarkistuslista

Huom, tarkoitus ei ole, että jokaista keinoa pitää kokeilla, vaan tarpeiden mukaan. Eri luokka-asteilla ja tuen portailta korostuvat eri asiat. Tuen suunnittelussa kannattaa myös konsultoida muita opettajia.

Yleisen tuen muotoja, ennen tehostettuun tukeen siirtoa

keskustelu oppilaan kanssa	
tukiopetus	
yhteistyö kodin kanssa	
osa-aikainen erityisopetus (ei ensisijainen tukimuoto)	
muiden opettajien konsultointi	
yleisen tuen oppimissuunnitelma laadinta	
Strukturointi	
suullisten ohjeiden lisäksi myös kirjalliset ohjeet ovat näkyvillä	
luokassa on myös kuvallinen tuki ohjeille (esim. päiväohjelma)	
päivän ja tunnin rakenne esitellään päivän tai tunnin alussa	
siirtymätilanteita ja muutoksia ennakoidaan, eli niistä tiedotetaan hyvissä ajoin	
ajan konkretisointi: ajasta tiedottaminen, tiimalasit, ajastin	
ei opettajan puhetta ja kirjoittamista samaan aikaan. (tehdään yhtä asiaa kerrallaan)	
toiminnanohjauk kortit tai henkilökohtaiset kirjalliset ohjeet	
Oppimateriaaleilla eriyttäminen ja apuvälineet	
eriytetyt tehtäväkirjat (tai monisteet)	
eriytetyt oppikirjat	
alempaan tai ylempään luokan materiaaleja	
äänikirjat	
selkokirjat	

opetusvideot	
digitehtävät, TVT:n käyttö	
apuvälineet: läppäri, pädi, vastamelukuulokkeet	
lukiviivain	
musiikin kuuntelu kuulokkeilla työskennellessä	
valmiit muistiinpanot	
Psyykkisen ja sosiaalisen oppimisympäristön eriyttäminen	
luokkaa on ryhmitetty, kaverisuhteita on pyritty muodostamaan	
yksilölliset välituntikäytännöt	
uusien tilanteiden harjoittelu ja ennakointi	
oppilaalla on ollut kiinteä ryhmä, työpari tai kummioppilas luokassa	
rauhallinen tila työskentelyyn	
oppilaan kuulumisia kysellään säännöllisesti. Keskustelut ja huomiointi	
Fyysisen oppimisympäristön eriyttäminen	
oppilas näkee taululle ja kuulee opettajan	
istumapaikka opettajan lähellä	
istumapaikka tarkkaavaisen oppilaan vieressä	
häiriötön istumapaikka	
sermit	
rauhallinen oma tila	
ylimääräiset ärsykkeet on minimoitu (oppilaan puhelin ja luokassa olevat ärsykkeet, kuten huomiota vievät julisteet tai ääniärsykkeet)	
aktiivisuuden välineet: kiikkujakkara, istuintyyny, kuminauhut pulpetissa, stressipallo, liikkuminen luokassa tai käytävällä tai väliaikajumppa)	
Oppimisen arvioinnin ja koejärjestelyjen eriyttäminen	

eriytetyt tavoitteet (arvosanapolut, esim 5-6, 7-8, 9-10)	
oppilaille on kerrottu, mistä tekijöistä arvosana koostuu ja minkälaista osaamista vaaditaan erilaisiin arvosanoihin	
oppilas on saanut säännöllistä palautetta osaamisestaan	
opettaja on varmistanut, että oppilaat ovat ymmärtäneet mitä on opetettu	
eriytetyt kotitehtävät	
oppilas on saanut vaikuttaa siihen, miten osaamista arvioidaan	
pilkotut kokeet	
kokeiden suullinen täydentäminen tai suullinen koe	
lisäaika kokeissa	
erilaiset kokeet: lunttilappukoe, kirjan kanssa tehtävä koe, ryhmäkoe, parikoe, kotikoe, monivalintakoe, täydennettävä koe, ennakkoon annetut kysymykset, yhdistelmäkokeet (esim. yksi sivu ulkomuistista ja toinen sivu kirjan avulla)	
oppilaan tehtävänymmärrys on varmistettu ennen koekysymyksiin vastaamista	
kokeiden tekeminen ohjatusti (esim. koulunkäynninohjaajan tukemana)	
arviointina on kokeiltu: portfolioa, oppimispäiväkirjaa, esitelmää, projektia, esseet	
kohtitehtävät ovat näkyvillä myös kotiin. (wilma, läksyvihko)	
itsearviointi	
Opetustavoilla eriyttäminen	
pari ja ryhmätöiden tekeminen	
urakkamalli	
työpistetyöskentely	
teemapäivät	
projektit	
pelit ja leikit	
vertaisoppiminen (learning cafet, keskustelut, oppilaat opettavat)	
samanaikaisopettajuus	

opettaja on pyytänyt palautetta oppilailta. esim: opetuksen selkeys ja nopeus, oppilaiden toiveet eri työskentelytavoille	
Joustavat ryhmittelyt	
jakotunnit	
pienemmässä ryhmässä opiskelu eri tilassa	
Oppimaan oppiminen: oppilaita on säännöllisesti opetettu, että miten kotona työskennellään ja kokeisiin harjoitellaan	
Työrauha	
luokan työrauha tukee oppimista. Luokassa on yhdessä sovitut säännöt joista pidetään kiinni. Käyttäytymisen arviointi ja säännöt ovat oppilaille selvät.	
luokalle tai oppilaalle on käytössä palkkiojärjestelmä	
työrauhan itsearviointi	
käyttäytymisen tiheä seuranta ja arviointi ja keskustelu (esim lomake)	

Tehostetun tuen muotoja, ennen erityiseen tukeen siirtoa

tehostetun tuen oppimissuunnitelma	
osa-aikainen erityisopetus	
painoalueittain opiskelu	
koulunkäynnin ohjaajan tuki	
strukturointi	
eriyttäminen	
tukiopetus	
joustavat ryhmittelyt	
samanaikaisopetus	
mitä tuen keinoja on jo kokeiltu tehostetusti, eli säännöllisesti ja pidemmän aikaa?	

Muuta

Lähteitä:

Anssi Roiha ja Jerker Polso: Onnistu eriyttämisessä. Toimivan opetuksen opas (PS-kustannus 2018)

Konsultaatio Laihan yhtenäiskoulussa ja lukiossa "Ei tarvi pärjätä yksin"

Erityisopettajat

- konsultoivat erityisopettajat pe klo 8-13, p. 050-4770068 /Jukka, 040-4850575/Johanna
- oman yksikön erityisopettaja

Konsultoinnin aiheet:

- oppimisen tuki, koulunkäynnin ja käytöksen haasteet
- pedagogiset asiakirjat
- työrauha
- oppimisympäristö, apuvälineet
- nivelvaiheet

Koulukuraattorit

- Ke klo 14-15, p. 050-3370709 / 040-4850567
- Soitto/soittopyyntö tekstiviestillä/viesti Wilman kautta
- Usean eri yksikön käytössä: ei aina näkyvillä

Konsultoinnin aiheet:

- kaverisuhteet
- käytöshaasteet
- poissaolot
- mielialaoireilu
- koulumotivaation ongelmat
- yllättävät/isot elämänkriisit
- arvio psykologin tukikäynneistä
- linkki sosiaalihuoltoon, huom. suora konsultoinnin mahdollisuus

Koulupsykologit (ostopalvelu)

- ma klo 14-15, soitto/soittopyyntö/sähköposti
- usean eri yksikön käytössä: ei aina näkyvillä

Konsultoinnin aiheet:

- mielialaoireilut
- oppimisvaikeudet

- tutkimuksiin ohjautuminen, tutkimukset ja lausunnot
- tuen tarpeen arviointi
- käytöshaasteet
- yllättävät/isot elämänkriisit
- nepsy-valmennus
- lausunnot nivelvaiheissa

Kouluterveydenhoitajat

- Yläkoulu-lukio p. 040-7148910 / alakoulu p. 040-5389316
- Tavoitettavissa yksiköissä erikseen ilmoitetun ajan mukaan, Wilman kautta voi jättää viestiä muulloinkin tai soittaa

Konsultoinnin aiheet:

- Terveyshuolet

Kollegat

- Kollegojen vertaistukea aina saatavilla :-)
- Varmista asian pysyminen kouluyhteisön sisällä "oikeilla ihmisillä".

Opinto-ohjaajat

- Yläkoulu p. 050-3079326, lukio p. 050-3977335

Konsultoinnin aiheet:

- Opintojen seuraaminen, kurssivalinnat
- Nivelvaiheet
- Toiselle asteelle hakeutuminen
- Valinnaisaineet
- Työharjoittelut

Rehtorit

- Tavoitettavissa omassa yksikössä/puhelimitse/sähköpostilla/Wilman kautta

Konsultoinnin aiheet:

- Kolmiportainen tuki, erityisen tuen päätökset • Opetusjärjestelyt

- Koulunkäynninohjausresurssi, apuvälineet, tukipalvelut

Sosiaalihuolto

- Puhelinaika arkisin klo 10-11 p. 040-4836 324 / 040 4850570
- Päivystysnumero klo 8-16 p. 050-344 3699. Voi jättää myös viestin vastaajaan.

Konsultoinnin aiheet:

- huoli perheen jaksamisesta, taloudellisesta tilanteesta, asumisesta, lasten kasvatuksesta, hyvinvoinnista

Poliisi

- Päivystävä rikosylikonstaapeli p. 029 5449442

Konsultoinnin aihe

- Rikosepäily (oman selustan turvaaminen)

Yksityiset palveluntuottajat

(erilaiset terapeutit, nepsy-valmentajat)

- Kysy tilanteesta kuraattoreilta

Erikoissairaanhoido ja sairaalakoulu Sairaalakoulun

konsultointi alkaa syksyllä 2021

Yleisiä ohjeita:

Voit pyytää konsultaatiota eri toimijoilta mainitsematta oppilaan nimeä.

Oppilashuollollisissa asioissa aloitteentekijä voi olla opetushenkilöstön lisäksi huoltaja tai oppilas itse.

Voit lukea lisää:

https://www.laihia.fi/files/5828/Opiskeluhoollon_suunnitelma_2021_valmis.pdf

“Yhdessä oppilaan parasta etsien”